

Briselē, 18.10.2017.
COM(2017) 610 final

**KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI, EIROPAS
EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI**

**Rīcības plāns, ar ko uzlabo sagatavotību pret ķīmiskiem, bioloģiskiem un radioloģiskiem
drošības un kodoldrošības riskiem**

IEVADS — MAINĪGAIS APDRAUDĒJUMS

ES pašlaik saskaras ar dažādiem terorisma riskiem un vardarbīgiem uzbrukumiem, ko veic gan grupējumu tīkli, gan individuāli teroristi. Gan teroristu grupējumi, gan radikalizētie indivīdi ir centušies Eiropas Savienībā veikt masveida uzbrukumus, lai pēc iespējas palielinātu gan cietušo skaitu, gan psiholoģisko un ekonomisko ietekmi uz sabiedrību.

Teroristu organizācijas nav izmantojušas ķīmiskos, bioloģiskos, radioloģiskos un kodola (“*CBRN*”) līdzekļus Eiropā. Tomēr pastāv ticamas norādes par to, ka teroristu grupējumi varētu plānot iegūt *CBRN* materiālus vai ieročus un pilnveido zināšanas un spējas to izmantošanai.¹ Organizācija *Da'esh* ir izmantojusi ķīmiskos ieročus Sīrijā un Irākā un tiek vērtēta kā spējīga² radīt un izmantot šādus ieročus. Nelielāki incidenti ir apliecinājuši *Da'esh* ieinteresētību veikt bioloģisko un radioloģisko ieroču inovācijas un izstrādi³. Būtu jāņem vērā, ka, lai arī visā dokumentā ir izmantots apzīmējums “*CBRN*”, jebkura nevalstiska dalībnieka veikta kodoluzbrukuma iespējamība tiek uzskatīta par zemāku nekā ķīmisku, bioloģisku vai radioloģisku uzbrukumu iespējamība.

Tas būtu jāskata kontekstā ar tehnoloģisko attīstību, ko teroristi varētu izmantot ļaunprātīgi. *Da'esh* ir izmantojusi bezpilota gaisa kuģu sistēmas (*UAS*) vai nu novērošanai un vadībai, vai uzbrukumu veikšanai ar sprāgstvielām⁴.

CBRN uzbrukumu potenciāls tiek plaši izmantots teroristu propagandā, džihādīstu plašsaziņas līdzekļiem paužot nolūkus veikt *CBRN* uzbrukumus un dažādās sociālo plašsaziņas līdzekļu platformās izplatot informāciju par uzbrukumu iespējamo taktiku un mērķiem⁵. *CBRN* radīto apdraudējumu ir atzinusi ANO Drošības padome⁶, kas puda bažas par izplatīšanas mainīgo risku, tostarp nevalstisku dalībnieku veiktu izmantošanu.

Tas uzsver Eiropas Savienības vajadzību uzlabot savu noturību un pastiprināt sagatavotību *CBRN* draudu novēršanai turpmākajos gados.

VAJADZĪGA PASTIPRINĀTA ES SADARBĪBA

Šis mainīgais apdraudējums liek izskatīt nepilnības un aizsardzības spējas pret iespējamiem teroristu uzbrukumiem, kuros izmantots *CBRN* materiāls. *CBRN* draudi līdz šim ir uzskatīti par tādiem, kuru iespējamība ir zema, taču ietekme — liela. Pat mazā mērogā *CBRN* uzbrukums var radīt vērā ņemamu ietekmi uz tām sabiedrībām un ekonomikām, kurās tas veikts, izraisot būtiskus

1 Eiropols, *Terrorism Situation and Trend report (TE-SAT) 2017*, 16. lpp., pieejams šeit: www.europol.europa.eu/sites/default/files/documents/tesat2017.pdf. Sk. arī Ķīmisko ieroču aizlieguma organizācijas (*OPCW*) ģenerāldirektora paziņojumus: www.globaltimes.cn/content/1044644.shtml.

2 Interpols, *ISIL* ķīmisko ieroču radītā apdraudējuma izvērtējums ārpus Irākas un Sīrijas, 2017. gada 7. februāris.

3 2016. gadā Marokā tika aizturēta *Da'esh* vienība, kas gatavoja uzbrukumu ar elementāru bioloģisko ieroci. Interpols, Bioloģiskais apdraudējums un incidenti rada pieaugošu apdraudējumu kritiskajai infrastruktūrai un sabiedrības veselībai, 2016. gada 24. oktobris. Turklāt tika konstatēts, ka ar Parīzes un Briseles uzbrukumiem saistītie teroristi novēro augsta līmeņa kodoljomas amatpersonu Eiropā. Eiropols, *TE-SAT 2016*, 14. lpp. *Secrétariat général de la défense et de la sécurité nationale* (Francija), *Chocs futurs - Etude prospective à l'horizon 2030*, 2017. gada maijs, 88. lpp.: <http://www.sgdsn.gouv.fr/>

4 Teroristu uzbrukumu risks, izmantojot *UAS*, ir skatīts Rīcības plānā sabiedrisku vietu aizsardzības uzlabošanai, COM(2017)xxx.

5 Eiropols, *TE-SAT 2017*, 16. lpp.

6 Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padome, Rezolūcija S/RES/2325 (2016), 2016. gada 14. decembris.

un paliekošus traucējumus, plaši izplatītas bailes un neskaidrību. Gan cilvēku, gan finansiālie zaudējumi saistībā ar uzbrukumiem, kuros izmantota, piemēram, radiācijas izplatīšanas ierīce (dēvēta arī par “netīro” bumbu)⁷, vai Sibīrijas mēra uzbrukumu, izmantojot bezpilota gaisa kuģu sistēmas, var būt ļoti lieli.

Noturības pastiprināšanai pret *CBRN* draudiem novēršanas, sagatavotības un reakcijas ziņā ir nepieciešami būtiski dalībvalstu ieguldījumi. Tāpēc Komisija aicina uz ciešāku sadarbību ES līmenī, lai savstarpēji mācītos, apkopotu īpašās zināšanas un līdzekļus, kā arī izmantotu sinerģijas pāri robežām. ES drošības politikas visaptverošais izvērtējums⁸ norāda uz vajadzību pastiprināt sadarbību ES līmenī, pamatojoties uz labāku izpratni par *CBRN* draudiem un resursu apkopošanu, lai labāk sagatavotos iespējamām *CBRN* uzbrukumiem.

Direktīvā par terorisma apkarošanu⁹ pirmoreiz ir iekļauti noteikumi par visiem *CBRN* terorisma elementiem. Tajā noteikti dalībvalstu pienākumi gadījumos, kad ir jāreaģē uz teroristu uzbrukumu, tostarp pienākums sniegt medicīnisko palīdzību visiem cietušajiem. Šajā paziņojumā ierosinātās iniciatīvas palīdzēs dalībvalstīm izpildīt savas saistības sniegt palīdzību cietušajiem gadījumos, kad ir veikts uzbrukums, izmantojot *CBRN* materiālus.

Šā rīcības plāna mērķis ir uzlabot Eiropas sadarbību, lai stiprinātu *CBRN* drošību, galveno uzmanību vēršot uz profilaksi, sagatavošanos un reaģēšanu uz *CBRN* draudiem un teroristu uzbrukumiem. Šajā paziņojumā minētie pasākumi palīdzēs dalībvalstīm aizsargāt iedzīvotājus un infrastruktūru. Daudzos no ierosinātajiem pasākumiem izmantota visus apdraudējumus aptveroša pieeja, un tie arī palīdzēs uzlabot sagatavotību jebkādiem plaša mēroga *CBRN* incidentiem, kas nav saistīti ar terorismu.

PAMATS — 2010.–2015. GADA *CBRN* RĪCĪBAS PLĀNS

Šā rīcības plāna pamatā ir darbs, ko ES uzsāka ar 2010.–2015. gada *CBRN* rīcības plānu.¹⁰ Tajā risinātas īstenošanā konstatētās nepilnības un ņemti vērā jaunie apdraudējumi. ES līmenī 2010.–2015. gada rīcības plāns palīdzēja labāk izprast apdraudējumu, vairāk izplatīt informāciju (*CBRNE* glosārija izveide un *CBRN* incidentu iekļaušana Eiropas Bumbu datu sistēmā) un, piemēram, izveidot ES mācību infrastruktūru (Eiropas kodoldrošības mācību centrs (*EUSECTRA*)). Arī bioloģiskajā jomā ir paveikts nozīmīgs leģislatīvais darbs, pieņemot Lēmumu 1082/2013/ES par nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem, kurā paredzēti noteikumi sagatavotības un reaģēšanas plānošanas stiprināšanai ES.

Dalībvalstis, ar kurām konsultējās par 2010.–2015. gada rīcības plāna īstenošanu, ziņoja par daudziem valsts līmenī notiekošiem pasākumiem, tostarp mācībām un praktiskajām nodarbībām. Tās ziņoja arī par dažiem sarežģījumiem dažādu dalībnieku koordinācijas nodrošināšanā. Ieinteresētās personas uzsvēra, piemēram, vajadzību vēl vairāk padziļināt zināšanas par *CBRN* riskiem, veicināt sadarbību starp sektoriem un vairāk ieguldīt mācībās un praktiskajās

7 Sk., piemēram, von Winterfeldt, Detlof and Rosoff, Heather, “A Risk and Economic Analysis of Dirty Bomb Attacks on the Ports of Los Angeles and Long Beach” (2007). Publicētie raksti un dokumenti. 39. dokuments. http://research.create.usc.edu/published_papers/39. Autori izvērtēja sekas, ko radītu “netīrās” bumbas uzbrukums Losandželosas ostā. Papildus dekontaminācijas izmaksām, piemēram, ostas un saistīto uzņēmumu darbības apturēšana izmaksātu līdz EUR 100 miljardiem. <https://pdfs.semanticscholar.org/5cc0/3b4436d06165aac72041315c824fbef44d5b.pdf>.

8 COM(2017) 407, SWD(2017) 278 final. 26.7.2017.

9 OV L88, 31.3.2017., 6. lpp.

10 Eiropas Savienības Padome, dokuments 15505/1/09 REV 1, ko Padome pieņēma 2009. gada decembrī, lai stiprinātu *CBRN* drošību visā ES.

nodarbībās.¹¹ Pārrobežu / visu sektoru mācību un praktisko nodarbību veikšana, kas ideālā gadījumā ir plānota strukturēti un saskaņā ar iepriekš apstiprinātu programmu, tika atzīta par vienu no jomām, kurā ES varētu sniegt pievienoto vērtību. Dalībvalstis arī norādīja uz nepietiekamu informācijas apmaiņu par *CBRN* incidentiem, draudiem, aprīkojumu un šādu draudu novēršanai izstrādātajām tehnoloģijām. Tās arī uzsvēra vajadzību attīstīt sadarbību ar citiem partneriem, kas nav iekļauti iepriekšējā *CBRN* rīcības plānā, piemēram, ar militāro jomu un nozīmīgākajām trešām valstīm.

KONCENTRĒTĀKAS UN KOORDINĒTĀKAS PIEEJAS NOTEIKŠANA

Pamatojoties uz minētajiem sasniegumiem, šajā jaunajā rīcības plānā izmantota mērķtiecīga pieeja saskaņā ar ES 2012. gada *CBRNE* programmu, kurā Padome lūdza Komisijai izstrādāt koncentrētāku politiku, pievēršoties atsevišķām galvenajām prioritātēm ar skaidru ES pievienoto vērtību un konkrētiem rezultātiem.

Rīcības plāns sniedz dalībvalstīm iespēju stiprināt savas sagatavotības spējas pret mainīgo apdraudējumu, brīvprātīgi piedaloties vairākās rīcības plānā ierosinātās iniciatīvās.

Šā rīcības plāna pamatā ir stingra pārliecība, ka *CBRN* risku novēršanai ir nepieciešama horizontāla pieeja, kas aptver dažādas jomas un dalībniekus, piemēram, tiesībsardzību, ārkārtas situāciju pārvarēšanu, kritiskās infrastruktūras un sabiedrisko vietu aizsardzību, sabiedrības veselību un privāto sektoru. Daži no ierosinātajiem pasākumiem arī palīdzēs palielināt kritisko infrastruktūru noturību ES, jo īpaši attiecībā uz kodolelektrostacijām un ķīmiskajām iekārtām.

Ir arī nepārprotama vajadzība uzlabot iekšējos–ārējos drošības pasākumus, jo īpaši koncentrējot centienus ar ES *CBRN* izcilības centru iniciatīvu. Viena no galvenajām prioritātēm būs robežu drošības un atklāšanas spēju nodrošināšana pret *CBRN* materiālu nelikumīgu ieviešanu. Muitas amatpersonām ir būtiska loma ārējo robežu un piegādes ķēdes drošības nodrošināšanā. Kravas informācijas sistēmu pielāgošana ir būtiski svarīga, lai stiprinātu starptautisko piegādes ķēžu pārraudzību un uz risku balstīto kontroli ar mērķi nodrošināt, ka ES netiek nelikumīgi ievesti *CBRN* materiāli. Ir vajadzīgi arī pasākumi divējāda lietojuma preču tirdzniecības kontroles stiprināšanai eksportā. Sadarbība un koordinācija ar ES stratēģiskajiem reģionālajiem partneriem ir būtiski svarīga, un sinerģijas ir jāveido ar visām attiecīgajām ieinteresētajām personām, tostarp ar militārajiem dalībniekiem, Eiropas Aizsardzības aģentūru un NATO, kā arī ar privāto sektoru.

Tāpēc rīcības plāns ir vērsts uz šādiem četriem mērķiem:

- 1) *CBRN* materiālu pieejamības mazināšana;
- 2) stingrākas sagatavotības nodrošināšana *CBRN* drošības incidentiem un reaģēšanai uz tiem;
- 3) spēcīgāku iekšējo–ārējo saikņu veidošana *CBRN* drošībā ar galvenajiem reģionālajiem un ES starptautiskajiem partneriem; un
- 4) zināšanu uzlabošana par *CBRN* riskiem.

11 Pārskata ietvaros dalībvalstīm tika arī uzdoti konkrēti jautājumi par turpmākajām prioritārajām sadarbības jomām.

Veicot darbu saistībā ar minētajiem pīlāriem, ES var sniegt stingrāku satvaru *CBRN* uzbrukumu draudu mazināšanai, drošības pasākumu stiprināšanai, noturības paaugstināšanai un sagatavotībai efektīvi reaģēt uzbrukuma gadījumā.

Ierosinātie pasākumi tiks atbalstīti ar finansējuma mobilizēšanu, izmantojot dažādus esošos Komisijas instrumentus, tostarp “Apvārsnis 2020”, finansiāla atbalsta instrumentu policijai un ES civilās aizsardzības mehānismu (*UCPM*) vai ārējās finansēšanas instrumentu plašo klāstu (piem., attīstības sadarbības instrumentu, Eiropas kaimiņattiecību instrumentu, Stabilitātes un miera veicināšanas instrumentu).

1. MĒRĶIS — *CBRN* MATERIĀLU PIEEJAMĪBAS MAZINĀŠANA

Teroristu spēja veikt *CBRN* uzbrukumus ir atkarīga no *CBRN* ieročiem nepieciešamo līdzekļu, vielu un materiālu pieejamības. Līdzīgi jau paveiktajam darbam attiecībā uz sprāgstvielām un šaujammieročiem ES ir labāk jākontrolē piekļuve augsta riska *CBRN* materiāliem un jāoptimizē spēja šādus materiālus atklāt pēc iespējas agrīnākā posmā, ierobežojot vai kontrolējot piekļuvi. Ir jārisina arī nozīmīgais jautājums par iekšnieku draudiem kritiskajai infrastruktūrai un iekārtām, kurās ir *CBRN* materiāli. Turklāt ir nepārprotama un arī ES dalībvalstu atzīta vajadzība vēl vairāk uzlabot informācijas apmaiņu par *CBRN* materiāliem, tostarp draudiem un drošības incidentiem, piemēram, to zādzību un nelikumīgu tirdzniecību. To var nodrošināt, pēc iespējas vairāk izmantojot esošos rīkus un informācijas izplatīšanas sistēmas.

Tāpēc Komisija izklāsta turpmāk minētos prioritāros pasākumus, kas jāveic ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm un citām ieinteresētajām personām.

Saistības		Darbība	Sasniedzamais rezultāts un termiņš
1.1.	Optimizēt informācijas apmaiņu par <i>CBRN</i>	Dalībvalstīm ir sistemātiskāk jāiekļauj tehniska informācija par <i>CBRN</i> ieročiem un incidentiem Eiropola pārvaldītajā Eiropas Bumbu datu sistēmā (<i>EBDS</i>) ¹² . Būtu jāapsver, kādā mērā ir iespējams izveidot ziņošanas sistēmu, kas atspoguļo sprāgstvielu prekursoru jomā ieviesto. Labāka citu informācijas izplatīšanas rīku, piemēram, SAEA ¹³ incidentu un nelikumīgas tirdzniecības datubāzes ¹⁴ , izmantošana. Izskatīt saites ar citām informācijas sistēmām,	Eiropolam ir regulāri jāziņo ES <i>CBRN</i> Drošības konsultantu grupai par Eiropas Bumbu datu sistēmas izmantošanu (no 2018. gada). Komisijai jāstrādā ar ES dalībvalstīm, lai uzlabotu informācijas apmaiņu Eiropas Bumbu datu sistēmā.

12 Eiropas Bumbu datu sistēma (*EBDS*) ir IT platforma, kas ļauj dalībvalstīm izplatīt savlaicīgu un attiecīgu informāciju un izlūkdatos par sprāgstvielām un *CBRN* materiāliem, kā arī par saistītajiem incidentiem. Tā kā tai ir nepieciešams augstāka līmeņa drošs savienojums, Eiropols izveidoja papildu tiešsaistes platformu ekspertiem, kurā lietotāji var savā starpā sazināties un sadarboties, izmantojot virtuālas kopienas.

13 Starptautiskā Atomenerģijas aģentūra.

14 Incidentu un nelikumīgas tirdzniecības datubāze (*ITDB*) ir SAEA informācijas sistēma par nelikumīgas tirdzniecības instrumentiem un citām neatļautām darbībām un pasākumiem saistībā ar kodolmateriāliem un citiem radioaktīviem materiāliem ārpus regulatīvās kontroles.

		<p>piem., ar divējāda lietojuma preču elektronisko sistēmu¹⁵, kurās ir informācija par vienībām un personām, kas turētas aizdomās par kaitniecisku tirdzniecību.</p>	<p>Eiropolam jāveic informācijas sistēmu, vajadzību un iespējamo nepilnību kartēšana attiecībā uz informācijas apmaiņu (līdz 2018. gada vidum).</p>
1.2.	<p>Stiprināt uz risku balstītas muitas kontroles, lai pārtvertu bīstamus <i>CBRN</i> materiālus uz robežas</p>	<p>Uzlabot informāciju par tirdzniecības kravām un pastiprināt muitas atklāšanas spējas sadarbībā ar citām aģentūrām, lai pārraudzītu starptautiskās piegādes ķēdes nolūkā atklāt un kontrolēt <i>CBRN</i> materiālu nelikumīgu ieviešanu.</p> <p>Vairot muitas un tiesībsardzības iestāžu informētību par <i>CBRN</i> draudiem, uzlabot sadarbību starp aģentūrām un informācijas apmaiņu starp muitas un citām iestādēm saskaņā ar ES stratēģiju un rīcības plānu muitas riska pārvaldībai (COM (2014) 527).</p>	<p>Nolīgums ar dalībvalstīm (2018. gada vidus), lai izveidotu kopēju repozitoriju informācijai par kravām.</p> <p>Muitas Atklāšanas tehnoloģiju projekta grupai jāizskata bioloģisko un ķīmisko materiālu atklāšanas spējas starptautiskās piegādes ķēdēs. Ziņojums jāiesniedz līdz 2018. gada vidum.</p> <p>Paplašināt radioloģiskās/kodola pmācības tiesībsardzības un muitas amatpersonām un citiem priekšposteņa dalībniekiem Eiropas kodoldrošības mācību centrā¹⁶.</p>

15 Divējāda lietojuma preču elektroniskā sistēma (*DUEs*) ir Komisijas uzturēta droša elektroniskā sistēma informācijas apmaiņai starp dalībvalstīm. Tā pilnībā darbojas kopš 2012. gada, un tās mērķis ir uzlabot divējāda lietojuma preču atteikumu apmaiņu starp ES dalībvalstīm. Galvenā apstrādātā informācija attiecas uz atteikto preču aprakstu un šādos atteikumos iesaistītajām pusēm, piemēram, dalībvalstīm, eksportētāju, starpnieku, saņēmēju un galalietotāju.

16 Eiropas kodoldrošības mācību centrs tika radīts, lai reaģētu uz bažām par tādu radioaktīvu materiālu zādībām, kas varētu būt saistīti ar noziedzību un terora aktiem. Tas nodrošina praktiskas apmācības, izmantojot īstus kodolmateriālus, priekšposteņa amatpersonām, instruktoriem un citiem jomas ekspertiem. Centrs atrodas Eiropas Komisijas Kopīgajā pētniecības centrā Karlsrūē un Isprā.

1.3.	Pastiprināt ES eksporta kontroli	Ārēju dalībnieku (valstisku un nevalstisku) piekļuves novēršana divējāda lietojuma / <i>CBRN</i> precēm tirdzniecībā.	Atjaunināt ES sarakstus ar augsta riska <i>CBRN</i> materiāliem 2018. gadā un izvērtēt tehniskās mijiedarbības starp <i>CBRN</i> un divējāda lietojuma precēm mērogu un raksturu.
1.4.	Izskatīt iekšnieku draudus	Veikt labākās prakses piemēru apmaiņu par drošības un iepriekšējās darbības pārbaudēm objektos, kuros atrodas <i>CBRN</i> materiāli, piemēram, bioloģiskajās laboratorijās vai kodoliekārtās.	Esošo drošības pārbažu kartēšana jāpabeidz līdz 2017. gada beigām.

2. MĒRĶIS — STINGRĀKAS SAGATAVOTĪBAS NODROŠINĀŠANA *CBRN* DROŠĪBAS INCIDENTIEM UN REAĢĒŠANAI UZ TIEM

Operatīvā sagatavotība ir būtiski svarīga, lai efektīvi mazinātu *CBRN* uzbrukuma vai incidenta ietekmi. Ņemot vērā *CBRN* draudu pārrobežu un transnacionālo raksturu, ES sadarbība var sniegt pievienoto vērtību, sekmējot spēju veidošanas pasākumus ES, piemēram, pārrobežu sadarbību apmācībā, praktiskajās nodarbībās un reaģēšanā, atvieglējot savstarpējo palīdzību, sniedzot norādījumus, atbalstot minimālos standartus visā ES un vajadzības gadījumā finansējot transnacionālos projektus šajā jomā.

Komisija jau ir rīkojusi vairākas mācību sesijas un praktiskās nodarbības ES līmenī, vēršot uzmanību uz dažādu sektoru sadarbību *CBRN* uzbrukumu gadījumā. Piem., 2014. gada *ARETE* praktiskās nodarbības bija vērstas uz sadarbību starp tiesībaizsardzības un civilās aizsardzības struktūrām sarežģītā ķīmiska un teroristu uzbrukuma situācijā ar ķīlnieku sagrābšanu. Turklāt Komisija finansēja vairākus mācību kursus, kas sadarbībā ar dalībvalstu iestādēm rīkoti par dažādus sektorus aptverošu reakciju uz radioloģiskas “netīrās” bumbas uzbrukumu. Šīs iniciatīvas papildināja civilās aizsardzības jomā rīkotās praktiskās nodarbības, kā arī Eiropola un *CEPOL* rīkotas mācības.

Turpmāku darbību pamatā būs gūtā pieredze, un tās apvienos dažādās sagatavotības un reaģēšanas iniciatīvas saskaņotā programmā, pēc iespējas vairāk izmantojot mācību un praktisko nodarbību iespējas dalībvalstīm un veicinot konsekvenci dalībvalstu pieejās.

Papildu pasākumi vairāku aģentūru sadarbības atvieglošanai tiks noteikti pēc 2017. gada oktobrī plānotā ES darbsemināra par pirmās palīdzības sniedzēju sadarbību katastrofas vietā pēc teroristu uzbrukumiem. Būtiska *CBRN* incidenta gadījumā reaģēšanā būs jāiesaista dažādas ieinteresētās personas, tostarp privātie dalībnieki, piemēram, gadījumos, kad jānodrošina pieeja medicīniskajiem pretlīdzekļiem.

Tāpēc Komisija izklāsta turpmāk minētos prioritāros pasākumus, kas jāveic ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm un citām ieinteresētajām personām.

Saistības	Darbība	Sasniedzamais rezultāts un termiņš	
2.1.	<p>Stiprināt ES <i>CBRN</i> sagatavotību un reaģēšanu, izmantojot apmācības un praktiskās nodarbības dažādos sektoros</p>	<p>Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm stiprinās apmācības un praktiskās nodarbības pirmās palīdzības sniedzējiem no tiesībaizsardzības, civilās aizsardzības un veselības aprūpes struktūrām, attiecīgā gadījumā iesaistot arī robežu un muitas iestādes un militāros partnerus. Mācības un praktiskās nodarbības tiks veiktas, izmantojot esošos finanšu instrumentus un operatīvos rīkus, jo īpaši ES civilās aizsardzības mehānismu, Eiropas Savienības Tiesībaizsardzības apmācības aģentūru (<i>CEPOL</i>) un finansiāla atbalsta instrumentu policijai.</p> <p>Kopējas ES <i>CBRN</i> mācību programmas izstrāde tiks veicināta ciešā sadarbībā ar ES dalībvalstu ekspertiem.</p>	<p>Esošo ES mācību pasākumu kartēšana līdz 2018. gada janvārim.</p> <p>ES konsultantu grupai jāapsver papildu vajadzības līdz 2018. gada 2. ceturksnim.</p> <p>Jaunās mācības un praktiskās nodarbības jāuzsāk 2018. gada 4. ceturksnī.</p> <p>2019. gadā veikt turpmākas praktiskās nodarbības ES līmenī (līdzīgi <i>ARETE</i> praktiskajām nodarbībām 2014. gadā).</p>
2.2.	<p>Stiprināt ES spējas reaģēt uz <i>CBRN</i> incidentiem, izmantojot ES civilās aizsardzības mehānismu</p>	<p>Lai nozīmīga <i>CBRN</i> incidenta gadījumā sniegtu labāku atbalstu dalībvalstīm, dalībvalstis un Komisija turpinās stiprināt esošā ES civilās aizsardzības mehānisma Eiropas ārkārtas reaģēšanas spējas, tostarp ES medicīnisko korpusu. Mudināt dalībvalstis turpināt pievienot jaunas <i>CBRN</i> spējas Eiropas ārkārtas reaģēšanas spējām.</p> <p>Atbalstīt dalībvalstis <i>CBRN</i> moduļu un citu spēju reģistrēšanas un sertificēšanas procesā Eiropas ārkārtas reaģēšanas spējās.</p> <p>Pārskatīt sākotnējos spēju mērķus <i>CBRN</i> katastrofu jomā.</p> <p>Pārbaudīt dažādu sektoru kopējo sagatavotību pandēmijām un reaģēšanai uz tām.</p>	<p>Izvērtēt nepilnības reaģēšanā uz <i>CBRN</i> katastrofām 2018. gadā.</p> <p>Dotāciju pielāgošana moduļu reģistrēšanai/sertifikācijai.</p> <p>Dažādu sektoru praktiskās nodarbības par uzņēmējdarbības nepārtrauktības plānošanu pandēmijas laikā (2018).</p> <p>Darbsemināri par sagatavotību un Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu īstenošanu, kā arī par labāko praksi attiecībā uz</p>

			ievešanas un izvešanas pārbaudēm. Plānots 2017.–2018. gadā.
2.3.	Veikt trūkumu analīzi attiecībā uz <i>CBRN</i> materiālu atklāšanu	Komisija ciešā sadarbībā ar <i>CBRN</i> konsultantu grupu pārbaudīs, kādā mērā ar esošo atklāšanas aprīkojumu var atklāt <i>CBRN</i> materiālus. Rezultāti tiks izmantoti atklāšanas darbībās un standartizācijas darbā.	Sākotnējais trūkumu analīzes ziņojums ar ieteikumiem līdz 2018. gada 3. ceturksnim.
2.4.	Uzlabot agrīno brīdināšanu un reaģēšanu, kā arī informācijas apmaiņu par nopietniem pārrobežu apdraudējumiem veselībai ¹⁷	Pārstrādāt agrīnās brīdināšanas un reaģēšanas sistēmu, lai uzlabotu situācijas apzināšanos un incidentu pārvaldību attiecībā uz nopietniem pārrobežu apdraudējumiem veselībai, kā arī sasaistīt agrīnās brīdināšanas un reaģēšanas sistēmu ar citām ES ātrās brīdināšanas un informācijas sistēmām.	Jaunai platformai jābūt gatavai līdz 2018. gada vidum.
2.5.	Stiprināt laboratoriju sagatavotību Eiropas Savienībā pret nopietniem pārrobežu apdraudējumiem veselībai	Nodrošināt ātru identifikāciju un raksturošanu, kā arī ātrus paraugu kopīgošanas mehānismus; sniegt atbalstu vājāk aprīkotajām dalībvalstīm.	2015–2018 Dalībvalstis ar Komisijas atbalstu veic īstenošanu saskaņā ar <i>EMERGE</i> vienoto rīcību ¹⁸ efektīvai reaģēšanai uz īpaši bīstamiem un jauniem patogēniem ES līmenī.
2.6.	Paaugstināt dalībvalstu sagatavotību pārrobežu apdraudējumiem veselībai	Paaugstināt dalībvalstu sagatavotību pārrobežu apdraudējumiem veselībai, izmantojot medicīnisko pretlīdzekļu kopēju iepirkumu (pamatojoties uz Lēmuma 1082/2013/ES par nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem 5. pantu). Stiprināt sagatavotību, kā arī pasākumus ieviešanas vietās (gaisa, jūras un sauszemes robežu šķērsošanas vietās).	Vakcīnu kopējs iepirkums ar attiecīgajām dalībvalstīm; 2018. g. (sagatavošanās) 2017.–2020. g. (vienotās rīcības sagatavošana)

17 Kā noteikts Lēmuma 1082/2013/ES par nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem 2. pantā: 1. bioloģiskas izcelsmes apdraudējumi (infekcijas slimības; antimikrobā rezistence un ar veselības aprūpi saistītas infekcijas, kas attiecas uz infekcijas slimībām) (turpmāk “saistītie īpašie veselības traucējumi”); biotoksīni vai citas kaitīgas bioloģiskas vielas, kas nav saistītas ar infekcijas slimībām; 2. ķīmiskas izcelsmes apdraudējumi; 3. ekoloģiskas izcelsmes apdraudējumi; 4. nezināmas izcelsmes apdraudējumi; 5. notikumi, kas saskaņā ar SVAN var izraisīt starptautiska mēroga ārkārtas situācijas sabiedrības veselības jomā, ar noteikumu, ka tie ietilpst kādā no apdraudējumu kategorijām, kas izklāstītas no a) līdz d) apakšpunktam.

18 http://www.emerge.rki.eu/Emerge/EN/Home/Homepage_node.html.

		Dalībvalstīm un Komisijai jāizstrādā kopīgs redzējums ES līmenī par to, kā uzlabot vakcīnu izplatību ES, un jāsāk rīkoties, lai stiprinātu vakcīnu piedāvājumu un krājumu pārvaldību, sekmētu imunizācijas informācijas sistēmu sadarbību un mijiedarbību, uzlabotu paļaušanos uz vakcīnām un risinātu vilcināšanās problēmu, kā arī palielinātu vakcīnu pētniecības un izstrādes efektivitāti ES līmenī.	2017.–2020. g. (vienotās rīcības sagatavošana)
2.7.	Informētības, sagatavotības un reaģēšanas uzlabošana attiecībā uz bioloģiskajiem riskiem, tostarp jaunajiem apdraudējumiem	<p>Stiprināt ES dažādo sektoru informētību par bioloģiskajiem riskiem (nejaušas vai tīšas izplatīšanas rezultātā), izmantojot apmācības, piemēram, Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra (<i>ECDC</i>) un Eiropola kopīgo kursu “<i>Starpnozaru apmācība par bioloģisko risku apzināšanos un mazināšanu</i>” veselības ārkārtas situāciju dienestiem, tiesībsardzības un civilās aizsardzības struktūrām.</p> <p>Atbalstīt dalībvalstu cīņu pret bioterorismu, tostarp valstu sagatavotības stratēģiju izstrādē bioterorisma jautājumos, sadarbībā ar dalībvalstu ekspertu tīklu izstrādājot ES īpašo rokasgrāmatu par bioterorisma apdraudējumiem.</p> <p>Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs palīdzēs dalībvalstīm vairojot informētību un veikt labākās prakses piemēru apmaiņu attiecībā uz amatierbioloģiju, tostarp eksperimentiem, bioloģisko līdzekļu un ģenētiskās inženierijas izmantošanu ārpus laboratorijas apstākļiem, ko veic neapmācīti indivīdi, un bioloģiskā drošuma un bioloģiskās drošības riskiem¹⁹.</p>	<p>Nākamais kurss plānots 2018. gada 2. ceturksnī (turpmākas sesijas organizēt pēc vajadzības)</p> <p>Rokasgrāmatas izstrāde līdz 2018. gada 3. ceturksnim.</p> <p>Izpratnes veicināšanas materiāls par riskiem, kas saistīti ar jaunām biotehnoloģijām.</p> <p>Pasākums sāksies 2017. gada 3. ceturksnī un turpināsies 4. ceturksnī un 2018. gada 1. ceturksnī.</p>

19 Komerčiāli pieejami bioloģijas komplekti amatieriem ļauj lietotājam radīt ģenētiski modificētus mikroorganismus. Progress šajā jomā var izraisīt netīšus uzbrukumus vai nejaušu piesārņojumu ar modificētiem vīrusiem vai baktērijām. Skatīt arī: Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs, Ātrais riska novērtējums — risks saistībā ar *CRISPR* gēnu inženierijas komplektu amatieriem, kas piesārņots ar bakteriālajiem patogēniem, <https://ecdc.europa.eu/en/publications-data/rapid-risk-assessment-risk-related-use-do-it-yourself-crispr-associated-gene>.

2.8.	Dalībvalstu ekspertu grupa <i>CBRN</i> atklāšanai	Paplašināt sprāgstvielu atklāšanas grupu ²⁰ ar <i>CBRN</i> ekspertiem, lai sniegtu palīdzību dalībvalstīm, piem., nodrošinot plaša mēroga pasākumus. Atklāšanas grupas pasākumu pamatā cita starpā būs ievirzes materiāls, kas izstrādāts sabiedrisko vietu aizsardzībai.	Atklāšanas grupas ekspertu apmācība: 2018. gada 3. ceturksnī ar mērķi uzsākt darbību 2019. gadā.
2.9.	Nostiprināt kodoldrošības spējas un tīklus	Sekmēt Eiropas kodoldrošības mācību centra (<i>EUSECTRA</i>) pilnīgu izmantošanu kopējām mācībām radioloģisko un kodolmateriālu atklāšanai.	Muitas apmācību kampaņas 2. posms <i>EUSECTRA</i> telpās jāsāk 2017. gada 4. ceturksnī.
2.10.	Veicināt sadarbību ar kodolmateriāliem saistītās tiesu ekspertīzes jomā	Ar kodolmateriāliem saistītās tiesu ekspertīzes spēju darbības joma un mērogs ievērojami atšķiras, un tikai dažas dalībvalstis spēj veikt kodolmateriālu un radioaktīvo materiālu padziļinātas pārbaudes. Lielākā daļa dalībvalstu paļaujas tikai uz pamata spējām, ko papildina, piemēram, Komisijas Kopīgā pētniecības centra piedāvātās augstāka līmeņa spējas. Komisija vēl vairāk padziļinās tiesisko regulējumu (nolīgumi ar dalībvalstīm) minēto Komisijas dienestu izmantošanai un šajā jomā sniegs gan vispārīgas, gan augstāka līmeņa apmācības dalībvalstīm.	Līdz 2018. gada beigām izstrādāt tiesisko regulējumu Komisijas dienestu spēju izmantošanai ar kodolmateriāliem saistītās tiesu ekspertīzes jomā.

3. MĒRĶIS — SPĒCĪGĀKU IEKŠĒJO-ĀRĒJO SAIKŅU VEIDOŠANA UN IESAISTĪŠANĀS *CBRN* DROŠĪBĀ AR GALVENAJIEM REĢIONĀLAJIEM UN STARPTAUTISKAJIEM ES PARTNERIEM

CBRN draudi var rasties gan Eiropas Savienībā, gan ārpus tās. Darbs ārpus ES mēroga, kā arī spēcīgāku partnerību un ciešāku iekšējo-ārējo drošības saišu veidošana ir neatņemama ES stratēģijas daļa cīņā pret terorismu un *CBRN* riskiem. Aicinājums radīt vēl vienotāku savienību starp drošības politikas iekšējiem un ārējiem aspektiem ir viena no galvenajām prioritātēm ES globālajā stratēģijā²¹ un ES un NATO 2016. gada kopīgās deklarācijas kontekstā.

CBRN drošība ir jāintegrē ES ārējā darbībā, veidojot spējas trešās valstīs (jo īpaši kaimiņvalstīs), sekmējot sadarbību ar stratēģiskiem partneriem, kā arī ar specializētajām starptautiskajām organizācijām, piemēram, Interpolu, SAEA un Ķīmisko ieroču aizlieguma organizāciju, pamatojoties uz ANO Drošības padomes atjaunotajām saistībām neļaut teroristiem iegūt masu

20 Grupa tika radīta ES 2015. gada rīcības plānā pret šaujammieroču un sprāgstvielu nelikumīgu tirdzniecību un izmantošanu (COM(2015) 624 final), lai sniegtu dalībvalstīm operatīvo atbalstu sprāgstvielu atklāšanas jomā.

22 “Kopīgs redzējums, kopīga rīcība — stiprāka Eiropa. Globāla Eiropas Savienības ārpolitikas un drošības politikas stratēģija.” http://eeas.europa.eu/archives/docs/top_stories/pdf/eugs_review_web.pdf

iznīcināšanas ieročus. Ir arī jāveido ciešākas saites starp darbībām, kas veiktas ES *CBRN* izcilības centru ietvaros. Šajā saistībā prioritāte ir jāpiešķir ES kaimiņvalstīm.

Tāpēc Komisija izklāsta turpmāk minētos prioritāros pasākumus, kas jāveic ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm un citām ieinteresētajām personām.

Saistības		Darbība	Sasniedzamais rezultāts un termiņš
3.1.	Veidot <i>CBRN</i> drošības sadarbību ar galvenajiem starptautiskajiem partneriem, tostarp terorisma apkarošanas / drošības dialogu kontekstā	<p>Padziļināt sadarbību ar stratēģiskajiem partneriem, kuriem ir pieredze <i>CBRN</i> lietās:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) informācijas izplatīšana par <i>CBRN</i> apdraudējumiem un riskiem; 2) labākās prakses piemēru apmaiņa; 3) kopīgas apmācības vai praktiskās nodarbības. <p>Regulāri apspriest <i>CBRN</i> drošību terorisma apkarošanas / drošības dialogos ar attiecīgām trešām valstīm, lai noteiktu iespējamās sadarbības un spēju veidošanas darbības.</p>	<p>Esošā <i>CBRN</i> dialoga kontekstā rīkot darbsemināru par radioaktīviem avotiem ar ASV (2018. gada 2. ceturksnis).</p> <p>ES un ASV darbseminārs par kopīgām epidemioloģiskām kriminālizmeklēšanām (2018. gada 4. ceturksnis).</p> <p>Attiecīgā gadījumā aicināt stratēģiskos partnerus uz īpašām <i>CBRN</i> drošības konsultantu grupas sesijām.</p>
3.2.	Veidot sadarbību ar NATO jautājumos, kas saistīti ar <i>CBRN</i>	<p>Veidot ciešāku sadarbību ar NATO saistībā ar trešām valstīm, jo īpaši šādās jomās:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) informācijas apmaiņa; 2) spēju veidošana; 3) apmācības; 4) praktiskās nodarbības. <p>Veidot sinerģijas ar NATO par to, kā aizsardzības spēju attīstība var sekmēt terorisma apkarošanu, piemēram, tādās jomās kā bezpilota gaisa kuģi un ķīmiskie, bioloģiskie, radioloģiskie un kodola (<i>CBRN</i>) ieroči.</p> <p>Sadarbībā ar NATO akreditēto <i>CBRN</i> Izcilības centru izstrādāt īpaši pielāgotus mācību moduļus ES <i>CBRN</i> Izcilības centra partneriem.</p>	<p>ES-NATO darbseminārs (2018. gada 1.–2. ceturksnis)</p> <p>Kopējas mācības, piem., NATO akreditētajā <i>CBRN</i> Izcilības centrā (2017. gada 4. ceturksnis), paredzētas arī 2018., 2019., 2020. gadā.</p> <p>2018. gadā, pamatojoties uz pieredzi, kas gūta kopējo mācību</p>

			pirmajos posmos.
3.	Veidot sadarbību ar specializētajām starptautiskajām organizācijām	EĀDD un Komisija iesaistīs specializētas daudzpusējās organizācijas (Interpols, SAEA, OPCW ²² , BTIK ²³ Īstenošanas atbalsta grupa, ANO ODA ²⁴), lai izplatītu labākās prakses piemērus un meklētu sinerģijas, jo īpaši informācijas izplatīšanas jomā un spēju veidošanā trešās valstīs.	Regulāri aicināt šīs organizācijas piedalīties CBRN drošības konsultantu grupā, kā arī mācībās un praktiskajās nodarbībās.

4. MĒRĶIS — ZINĀŠANU UZLABOŠANA PAR CBRN RISKIEM

CBRN ir tehniski sarežģīta un strauji mainīga joma, kas ir rūpīgi jāpārtrauga. Pašlaik CBRN ekspertīze ir nevienmērīgi izplatīta Eiropas Savienībā un sadalīta starp dažādiem valstiskajiem, akadēmiskajiem un privātajiem dalībniekiem. Ir vajadzīgs ES mēroga satvars, lai apvienotu attiecīgos dalībniekus, veidotu partnerības starp sektoriem, kopīgi noteiktu turpmākās vajadzības un izmantotu ES pētniecības rezultātus.

4.1. ES tīkla izveide CBRN drošībai

Lai uzlabotu koordināciju ES līmenī, ES CBRN drošības tīklā tiks apkopoti visi CBRN dalībnieki gan stratēģiskos (politikas veidošanas), gan operatīvajos līmeņos, lai pārvarētu darba sadrumstalotību. Tas apvienos dalībvalstis, ES iestādes un saistītās aģentūras, attiecīgā gadījumā iesaistot arī galvenos starptautiskos partnerus un privāto sektoru. Tīkla pamatā būs šādi trīs pīlāri: 1) konsultantu grupa, kas apvieno visus dalībvalstu CBRN drošības koordinatorus; 2) atbalsta tīkls, ko veido esošie CBRN centri visā ES; un 3) Eiropola Eiropas Terorisma apkarošanas centrā (ETAC) izveidotais CBRN zināšanu centrs.

Tā mērķi būs: 1) saglabāt visaptverošu un aktuālu izpratni par CBRN riskiem, kuru izcelsme ir ES un ārpus tās, un atbalstīt politikas jomu un iniciatīvu veidošanu konstatēto nepilnību novēršanai; 2) veidot sadarbību un koordināciju operatīvā līmenī (piem., informācijas apmaiņa, labākās prakses piemēru apmaiņa); un 3) veicināt civilo un militāro sadarbību jomās, kurās tā sniedz abpusējus ieguvumus.

Saistības		Darbība	Sasniedzamais rezultāts un termiņš
4.1.1.	Izveidot īpašu konsultantu grupu par ES CBRN drošību	Dalībvalstīm jāieceļ valstu CBRN drošības koordinatori kā galvenās dalībvalstu kontaktpersonas ES CBRN rīcības plāna drošības jomā īstenošanai. Pamatojoties uz iepriekšējo CBRN konsultantu	Saraksts ar visu dalībvalstu koordinatoriem līdz 2017. gada decembrim.

22 Ķīmisko ieroču aizlieguma organizācija.

23 Bioloģisko un toksisko ieroču konvencija.

24 ANO Atbrūšanās lietu birojs.

		<p>grupu, kas tika radīta 2010.–2015. gada rīcības plānā ar pilnvarām pārraudzīt īstenošanu, Komisija šā rīcības plāna nolūkos izveidos jaunu īpašo konsultantu grupu ES <i>CBRN</i> drošības jautājumos, apvienojot dalībvalstu <i>CBRN</i> drošības koordinatorus, Komisiju un attiecīgās ES aģentūras, Eiropas Ārējās darbības dienestu un citas attiecīgas publiskās un privātās ieinteresētās personas <i>CBRN</i> jomā, kuras:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) regulāri pārskatīs un analizēs jaunākos <i>CBRN</i> draudus un riskus (sadarbībā ar <i>INTCEN</i> un Eiropolu); 2) konstatēs trūkumus <i>CBRN</i> novēršanas, atklāšanas, sagatavotības un reaģēšanas pasākumos un konsultēs par jaunām politikas iniciatīvām šādu trūkumu novēršanai; 3) kartēs esošos ekspertīzes centrus un noteiks sadarbības mehānismus, lai sekmētu sinerģijas un papildināmību. 	<p>Konsultantu grupas pirmā sanāksme līdz 2018. gada janvārim un pēc tam periodiski (2–3 sanāksmes gadā).</p> <p>Sākotnējā trūkumu analīze līdz 2018. gada aprīlim, pēc tam periodiski jāpārskata.</p> <p>Regulāra un sistemātiska labās prakses piemēru apmaiņa par konstatētajiem riskiem un trūkumiem.</p> <p>Sākotnējā esošo ekspertīzes centru kartēšana līdz 2018. gada maijam.</p>
4.1.2.	ES <i>CBRN</i> atbalsta tīkla izveide	<p>Darbības līmenī ES <i>CBRN</i> atbalsta tīkls, ko veido esošie <i>CBRN</i> ekspertīzes centri un tīkli, palīdzēs <i>CBRN</i> drošības konsultantu grupai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) veidojot ES ekspertu atbalsta struktūru (ciešā sadarbībā ar Eiropolu), kas dalībvalstīm un ES iestādēm var sniegt ievirzi un padomu arī tehniskos un zinātniskos jautājumos saistībā ar <i>CBRN</i> drošību, tostarp incidentu laikā; 2) veicinot labās prakses piemēru un gūtās mācības konstatēšanu un izplatīšanu; 3) daloties ar īpašajām zināšanām un sadarbojoties ar esošajiem <i>CBRN</i> izcilības centriem Eiropā un ārpus tās. <p>Ieinteresētās dalībvalstis tiks lūgtas līdz 2017. gada decembrim noteikt struktūras, kuras varētu būt noderīgas ES <i>CBRN</i> atbalsta tīklam.</p>	<p>Komisijai līdz 2017. gada oktobrim jāpublicē uzaicinājums iesniegt <i>CBRN</i> projektu priekšlikumus saskaņā ar finansiāla atbalsta instrumentu policijai²⁵.</p> <p>Tīklam jābūt pilnībā izmantojamam līdz 2018. gada vasarai.</p>
4.1.3.	Eiropolam (ETAC) jāveido zināšanu centrs <i>CBRN</i>	<p>Eiropolam (ETAC) jāpārveido sava pašreizējā <i>CBRN</i> grupa par zināšanu centru, lai palīdzētu tiesībsardzības iestādēm <i>CBRN</i> drošības jautājumos, tostarp attiecībā uz ieročiem un apdraudējumu:</p>	<p>Optimizēt Eiropola esošo spēju izmantošanu, lai uzlabotu kolektīvās zināšanas par <i>CBRN</i></p>

25 Uzaicinājums iesniegt priekšlikumus palīdzēs īstenot šo rīcības plānu, kā arī ES rīcības plānu sabiedrisko vietu aizsardzībai un Komisijas Ieteikumu par Regulas 98/2013 īstenošanu. Uzaicinājums cita starpā var palīdzēt veidot ES ekspertu atbalsta struktūru vai reģionālos tīklus, kas vēlāk būs daļa no atbalsta tīkla.

jomā	<p>1) sniegt analītiskus produktus par <i>CBRN</i> draudiem un incidentiem;</p> <p>2) veicinot sadarbību un informācijas apmaiņu (jo īpaši izmantojot Eiropas Bumbu datu sistēmu un tīklus, piemēram, <i>EEODN</i>²⁶) starp tiesībsardzības struktūrām un citiem dalībniekiem (tostarp militārajiem), kā arī savā starptautisko partneru tīklā;</p> <p>3) rīkojot mācības (sadarbībā ar <i>CEPOL</i>);</p> <p>4) sniegt operatīvo atbalstu un izmantojot <i>CBRN</i> ekspertīzi, lai atbalstītu <i>CBRN</i> incidentu izmeklēšanu.</p>	<p>draudiem.</p> <p>Sistemātiski izplatīt ar <i>CBRN</i> saistītu informāciju Eiropas Bumbu datu sistēmā.</p> <p>Sniegt <i>CBRN</i> ekspertīzi, lai palīdzētu izmeklēšanās.</p>
------	---	---

4.2. Ieguvumu, ko sniedz ES pētniecība drošības jomā, izmantošana

ES pētniecības drošības jomā labāka izmantošana, veicot pētniecības rezultātu izplatīšanas pasākumus, kā arī nodrošinot, ka pētniecības darbības atbilst operatīvajām vajadzībām *CBRN* jomā. Komisija paplašinās aprīkojuma pārbaudi, sekmēs standartu saskaņošanu un atbalstīs kopēju spēju veidošanu, izmantojot savu paplašināto atklāšanas ekspertu grupu.

26 Eiropas Spridzekļu un sprāgstvielu iznīcināšanas vienību tīkls (*EEODN*) ir Eiropola pārvaldīts bumbu tehniķu un *CBRN* ekspertu tīkls. Tīkls ļauj tā dalībniekiem veikt labāko prakšu un gūtās mācības apmaiņu, kā arī kopējas apmācības. *EEODN* rīko ikgadējas konferences, kas apvienotas ar mācībām.

Saistības		Darbība	Sasniedzamais rezultāts un termiņš
4.2.1.	Atbalstīt izplatīšanu un pētniecības rezultātu pielietošanu	<p>Vēl vairāk attīstīt lietotāju kopienas platformu drošām un noturīgām sabiedrībām, kurā piedalās pētnieki, politikas veidotāji, nozares/MVU pārstāvji un praktizējošie speciālisti, tostarp pirmās palīdzības sniedzēji, lai izmantotu pētniecības rezultātus praktiskā darbībā.</p> <p>Uzlabot pētniecības rezultātu izplatīšanu un sekmēt informācijas apmaiņu, lai uzlabotu dialogu starp dažādiem dalībniekiem <i>CBRN</i> jomā, un regulāri sniegt jaunāko informāciju par pētniecības rezultātiem arī ES <i>CBRN</i> drošības konsultantu grupā un tās atbalsta tīklā.</p>	<p>Lietotāju kopienas 2018. gada plāns jāiesniedz 2017. gada novembrī, aptverot 18 tematiskos darbseminārus, tostarp 6 ar <i>CBRN</i> saistītas tēmas, piemēram, ķīmisko apdraudējumu vai ūdens drošību un drošumu.</p> <p>Darbsemināros ik gadu sniegs jaunāko informāciju par notiekošajām pētniecības un spēju veidošanas darbībām un noteiks turpmākās prioritātes.</p> <p>Kartēšanas ziņojums par “Apvārsnis 2020” projektiem, kas aptver 2014.–2016. gada uzaicinājumus, jāpabeidz līdz 2017. gada decembrim.</p> <p>Regulāri jāpublicē <i>CBRN</i> pētniecības projektu rezultāti ES <i>CBRN</i> drošības tīklā.</p>
4.2.2.	Noteikt turpmākās pētniecības vajadzības un risināt jautājumus saistībā ar jauniem <i>CBRN</i> draudiem	<p>Nodrošināt, ka pētniecības projekti ir vērsti uz galalietotāju vajadzībām <i>CBRN</i> jomā.</p> <p>Noteikt pētniecības darbu prioritātes, lai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) sniegtu risinājumus par to, kā mazināt jaunus <i>CBRN</i> draudus, piem., bezpilota gaisa kuģa sistēmas vai bioloģisko uzlaušanu; 2) uzlabotu dalībvalstu katastrofu riska mazināšanas spējas no sagatavošanās/sagatavotības līdz pārraudzībai, 	<p>Pastāvīgs dialogs dažādajos ES forumos, piem., <i>CBRN</i> konsultantu grupā. Jaunas darbības “Apvārsnis 2020” 2017. gada uzaicinājuma ietvaros.</p> <p>Jauni <i>CBRN</i> projekti, kas izvēlēti 2017. gada</p>

		reaģēšanai un atlabšanai.	uzaicinājumā, sākas 2018. gada 1. ceturksnī. <i>CBRN</i> drošības uzaicinājums iesniegt priekšlikumus 2018. gada 2. ceturksnī.
4.2.3.	Sekmēt saskaņošanu, izmantojot <i>CBRN</i> drošības produktu un sistēmu standartizāciju un sertifikāciju	Paplašināt pašreizējo <i>CBRN</i> atklāšanas aprīkojuma pārbaudi, lai ierosinātu standartizācijas jomas. Šis darbs arī palīdzēs informēt praktizējošos speciālistus par aprīkojuma darbību un sniegs apmācības atklāšanas grupas ekspertiem. Turpināt pirmsnormatīvās pētniecības darbības Komisijas Eiropas References tīkla kritiskās infrastruktūras aizsardzībai ²⁷ ietvaros, lai veidotu <i>CEN</i> ²⁸ darbsemināru nolīgumus; noteikt <i>CBRN</i> jomas, kurās <i>CEN</i> var tikt piešķirtas pilnvaras, un paziņot jaunus uzaicinājumus <i>CBRN</i> standartizācijas atbalstam saskaņā ar “Apvārsnis 2020”.	Uzlabot <i>CBRN</i> atklāšanas aprīkojuma darbības pārbaudes spējas dalībvalstīs un noteikt ar <i>CEN</i> pilnvarām saistītas standartizācijas vajadzības līdz 2018. gada beigām. Uzaicinājumi ar standartizāciju saistītai pētniecībai 2018. gada 2. ceturksnī un 2019. gada 2. ceturksnī.

SECINĀJUMI

Ņemot vērā mainīgo apdraudējumu, Eiropai ir jāapkopo resursi un īpašās zināšanas, lai izstrādātu inovatīvus, ilgtspējīgus un efektīvus risinājumus. Sadarbība visā ES atbilstoši šajā rīcības plānā minētajiem principiem var radīt būtiskus ieguvumus drošības jomā un sniegt konkrētus rezultātus.

Šajā paziņojumā minētie priekšlikumi radīs pamatu efektīvākai un koncentrētākai ES sadarbībai aizsardzībā, sagatavotībā un reaģēšanā uz ķīmiskiem, bioloģiskiem, radioloģiskiem un kodoldrošības riskiem. Komisija mudina dalībvalstis izmantot dažādās šajā paziņojumā minētās iespējas un aicina Eiropas Parlamentu un Padomi atbalstīt šo rīcības plānu un aktīvi iesaistīties tā īstenošanā, cieši sadarbojoties ar visām attiecīgajām ieinteresētajām personām. Komisija pārskatīs progresu ne vēlāk kā pēc diviem gadiem.

27 Eiropas References tīkls kritiskās infrastruktūras aizsardzībai (*ERNICIP*) ir Komisijas līdzfinansēts un Kopīgā pētniecības centra koordinēts projekts ar mērķi sniegt satvaru, kurā eksperimentālās iekārtas un laboratorijas dalīsies ar zināšanām un zinātību, lai saskaņotu testa protokolus visā Eiropā, ļaujot labāk aizsargāt kritiskās infrastruktūras pret jebkāda veida apdraudējumu un risku, kā arī izveidot vienotu tirgu drošības risinājumiem. Trīs no darba grupām risina *CBRN* draudu jautājumus: dzeramā ūdens ķīmiskie un bioloģiskie riski; gaisa ķīmiski bioloģisko līdzekļu atklāšana iekštelpās un radioloģiskie un kodoldraudi kritiskajai infrastruktūrai.

28 Eiropas Standartizācijas komiteja.